



## Sylabus przedmiotu - część A Anatomia człowieka

**53S1P-ANACZL**  
**ECTS: 5.00**  
**CYKL: 2024Z**

### TREŚCI MERYTORYCZNE

#### SEMINARIUM

Kości czaszki, jamy i doły czaszki. Jama nosowa i zatoki przynosowe. Staw skroniowo-żuchwowy: budowa stawu, rodzaje ruchów w stawie. Stawy i więzozrosty szkieletu osiowego i dodatkowego. Zwoje i nerwy rdzeniowe, budowa. Splot szyjny, ramienny i lędźwiowo-krzyżowy. Nerwy długie splotów. Budowa, unaczynienie i unerwienie serca. Naczynia klatki piersiowej. Krążenie duże i małe oraz krążenie płodowe, anatomia kliniczna. Naczynia krwionośne obwodowe. Anatomia kliniczna układu krążenia i naczyń. Układ chłonny: budowa i podział. Przewód piersiowy. Odpływ chłonki z przewodu pokarmowego. Anatomia kliniczna przewodu pokarmowego i moczowo-płciowego. Układ komorowy. Powstawanie i krążenie płynu mózgowo-rdzeniowego. Najważniejsze ośrodki korowe i podkorowe. Unaczynienie mózgowia. Droga smaku i węchu. Przysadka mózgowa. Autonomiczny układ nerwowy: budowa, podział i czynność. Pień współczulny: budowa i podział. Mechanizm wydzielania śliny. Zwój skrzydłowopodniebienny, podżuchwowy i zwój uszny.

#### ĆWICZENIA

Miana ogólne dot. Położenia i kierunku, osie ciała, połączenia, stawy. Typy stawów i rodzaje ruchów. Szkielet osiowy: czaszka i kręgosłup. Szkielet dodatkowy: kości obręczy kończyny górnej i dolnej oraz szkielet części wolnej kończyny górnej i dolnej. Mięśnie i powięzie – podział i grupy czynnościowe. Elementy topograficzne ich ograniczenia i zawartość (jama pachowa, kanał nadgarstka, kanał pachwinowy, kanał udowy, trójkąt udowy). Mięśnie oddechowe, przepona, budowa, unerwienie i unaczynienie, elementy topograficzne. Anatomia struktur klatki piersiowej: ściana klatki piersiowej, śródpiersie, podział, ograniczenia, zawartość. Budowa gruczołu piersiowego. Układ oddechowy: górne drogi oddechowe, dolne drogi oddechowe (tchawica, oskrzela, płuca, opłucna, unerwienie i unaczynienie). Anatomia kliniczna układu oddechowego. Budowa, unaczynienie i unerwienie serca. Naczynia klatki piersiowej. Krążenie duże i małe oraz krążenie płodowe, anatomia kliniczna. Przewód piersiowy i odpływ chłonki w obrębie klatki piersiowej. Naczynia obwodowe. Jama brzuszna: budowa i rozwój otrzewnej, krezka jelita, sieć mniejsza, sieć większa, torba sieciowa. Przestrzeń zaotrzewnowa. Narządy położone wewnątrz- i zewnątrz otrzewnowo. Narządy położone nad i podokrężniczo, budowa, unaczynienie (aorta brzuszna, gałęzie parzyste i nieparzyste), unerwienie, czynność i topografia. Wątroba i drogi żółciowe. Anatomia struktur miednicy. Narządy płciowe męskie i żeńskie. Unerwienie autonomiczne narządów jamy brzusznej i miednicy. Anatomia kliniczna układu pokarmowego, moczowo-płciowego i wydalniczego. Jama ustna. Anatomia struktur głowy i szyi, unaczynienie, unerwienie, elementy topograficzne ze szczególnym uwzględnieniem jamy ustnej, gardła, przełyku. Krtań: budowa, unerwienie i unaczynienie. Gruczoł tarczowy. Ślinianki. Nerwy czaszkowe. Narządy zmysłów. Droga węchowa, wzrokowa i smakowa. Podział anatomiczny, kliniczny i czynnościowy mózgowia. Ośrodkowy układ nerwowy: podział, budowa, czynność, unaczynienie. Rdzeń kręgowy: budowa i unaczynienie. Opony mózgowo-rdzeniowe, krążenie płynu mózgowo-rdzeniowego. Najważniejsze ośrodki korowe i

#### Akty prawne określające efekty uczenia się:

309/2023

**Dyscypliny:** nauki medyczne, nauki o zdrowiu

**Status przedmiotu:**

Obligatoryjny

**Grupa przedmiotów:**A -

przedmioty podstawowe

**Kod:** ISCED 0918

**Kierunek studiów:** Dietetyka

**Zakres kształcenia:**

**Profil kształcenia:**

Praktyczny

**Forma studiów:** Stacjonarne

**Poziom studiów:** Pierwszego

stopnia

**Rok/semestr:** 1/1

**Rodzaj zajęć:** Egzamin,

Ćwiczenia, Seminarium

**Liczba godzin w**

**semestrze:** Egzamin: 20.00,

Ćwiczenia: 20.00,

Seminarium: 20.00

**Język wykładowy:** polski

**Przedmioty**

**wprowadzające:** Biologia

człowieka.

**Wymagania**

**wstępne:** Podstawowe

wiedomości obejmujące

budowę i fizjologię człowieka.

**Nazwa jednostki org.**

**realizującej przedmiot:**

Katedra Anatomii

**Osoba odpowiedzialna za**

**realizację**

**przedmiotu:** prof. dr hab. n.

med. Jerzy Gielecki, dr n. med.

Marcelina Łopińska

**e-mail:**

marcelina.lopinska@uwm.edu.

pl jerzy.gielecki@uwm.edu.pl

**Uwagi dodatkowe:**

Obowiązkowa obecność na

wykładach, ćwiczeniach i

seminariach.

podkorowe mózgu, drogi ruchowe i czuciowe, czynność. Układ limbiczny. Układ autonomiczny. SEMINARIA: Kości czaszki, jamy i doły czaszki. Jama nosowa i zatoki przynosowe. Staw skroniowo-żuchwowy: budowa stawu, rodzaje ruchów w stawie. Stawy i więzozrosty szkieletu osiowego i dodatkowego. Zwoje i nerwy rdzeniowe, budowa. Splot szyjny, ramienny i lędźwiowo-krzyżowy. Nerwy długie splotów. Budowa, unaczynienie i unerwienie serca. Naczynia klatki piersiowej. Krążenie duże i małe oraz krążenie płodowe, anatomia kliniczna. Naczynia krwionośne obwodowe. Anatomia kliniczna układu krążenia i naczyń. Układ chłonny: budowa i podział. Przewód piersiowy. Odpływ chłonki z przewodu pokarmowego. Anatomia kliniczna przewodu pokarmowego i moczowo-płciowego. Układ komorowy. Powstawanie i krążenie płynu mózgowo-rdzeniowego. Najważniejsze ośrodki korowe i podkorowe. Unaczynienie mózgowia. Droga smaku i węchu. Przysadka mózgowa. Autonomiczny układ nerwowy: budowa, podział i czynność. Pień współczulny: budowa i podział. Mechanizm wydzielania śliny. Zwój skrzydłowo podniebienny, podżuchwowy i zwój uszny.

## **CEL KSZTAŁCENIA**

Student powinien znać: mianownictwo anatomiczne w języku polskim oraz zasady prawidłowego opisu systematycznego i topograficznego człowieka a także podstawowe miana dot. osi, płaszczyzn, położenia i kierunku oraz ruchu. Umieć rozpoznawać i nazwać struktury anatomiczne. Znać anatomie struktur powierzchniowych i głębokich zarówno w ujęciu topograficznym jak i opisowym w tym rzutowanie narządów jamy brzusznej i miednicy na ściany brzucha miednicy. Znać budowę i czynność poszczególnych struktur i narządów, ze szczególnym uwzględnieniem przewodu pokarmowego. Umieć umiejętnie wykorzystać wiedzę teoretyczną w praktyce klinicznej np. miejsca lokalizacji tętna, granic serca i płuc oraz anatomia kliniczna przewodu pokarmowego. Powinien odnosić się z szacunkiem do zwłok oraz szczątków ludzkich. Student umie pracować w grupie stawiać cele i je realizować oraz ma potrzebę ustawicznego samokształcenia.

## **OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO OPISU CHARAKTERYSTYK DRUGIEGO STOPNIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KWALIFIKACJI NA POZIOMACH 6-8 POLSKIEJ RAMY KWALIFIKACJI W ODNIESIENIU DO DYSCYPLIN NAUKOWYCH I EFEKTÓW KIERUNKOWYCH**

### **Symbole efektów dyscyplinowych:**

M/NZP\_P6S\_KK++, M/NZP\_P6S\_UK+,  
M/NZP\_P6S\_WG+, M/NMP\_P6S\_UK+,  
M/NMP\_P6S\_WG+

### **Symbole efektów kierunkowych:**

KP6\_UK1+, KP6\_KK2+, KP6\_WG5+, KP6\_KK1+

## **EFEKTY UCZENIA SIĘ:**

### **Wiedza:**

W1 - Student zna budowę mikroskopową oraz właściwości i funkcje komórek, tkanek i narządów człowieka.

### **Umiejętności:**

U1 - Student umie posługiwać się mianownictwem w zakresie anatomii i fizjologii, wyjaśniać anatomiczne i fizjologiczne podstawy wykonywania podstawowych czynności medycznych.

### **Kompetencje społeczne:**

K1 - Student identyfikuje i potrafi rozwiązywać problemy związane z wykonaniem zawodu.

K2 - Student ma świadomość krytycznej analizy własnych kompetencji oraz odbieranych treści, opierania się na faktach naukowych w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.

## **FORMY I METODY DYDAKTYCZNE:**

Ćwiczenia(W1;U1;K1;K2;):Ćwiczenia praktyczne - Ćwiczenia prosektoryjne w oparciu o preparaty sekcyjne i prosekcyjne.  
Seminarium(W1;U1;K1;K2;):Prezentacje multimedialne i zagadnienia opracowane przez studentów. Dyskusja. Praca w grupach.

## **FORMA I WARUNKI WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ:**

Egzamin (Egzamin pisemny) - Egzamin praktyczny (standaryzowany) - typu OSCE: 50 zamkniętych pytań wielokrotnego wyboru, obejmujących rozpoznanie i nazwanie struktur anatomicznych zgodnie z zasadami terminologii anatomicznej w układzie topograficznym i opisowym. Zaliczenie od 70% poprawnych odpowiedzi. -

Ćwiczenia (Kolokwium pisemne) - Kolokwium pisemne: Test składający się z 20 pytań typu prawda/fałsz. Próg zaliczenia wynosi 70% (70 pkt). Test trwa 30 minut. - W1, U1, K1

Ćwiczenia (Sprawdzian pisemny) - Na każdym ćwiczeniu odbywają się wejściówki składające się z krótkich pytań otwartych oraz pytań testowych jednokrotnego/wielokrotnego wyboru, weryfikujących znajomość terminologii anatomicznej i umiejętność rozpoznawania struktur anatomicznych (K1, K2, U1, W1). - W1, U1, K1

Seminarium (Ocena pracy i współpracy w grupie) - Ocena analizy i zrozumienia zagadnień klinicznych w oparciu o podstawy anatomiczne (K1, K2, U1, W1). - K1, K2

## **LITERATURA PODSTAWOWA:**

1. Gilroy Anne M, MacPherson Brian R, Ross Lawrence M, *Atlas anatomii człowieka*, Tom 1-2, Wyd. MedPharm Polska, R. 2011
2. Hutchings R, Abrahams P, oprac. Marks Jr SC, wyd. polskie Gielecki J. S., *Mc Minn. Fotograficzny atlas anatomii człowieka*, Wyd. Elsevier, R. 2020
3. Sokołowska-Pituchowa J, Krechowicki A, Kubik W, Łasiński W, *Anatomia człowieka. Podręcznik dla studentów medycyny*, Wyd. PZWL, R. 2020
4. Netter Frank H., *Atlas anatomii człowieka polskie mianownictwo anatomiczne*, Wyd. Edra Urban Partner, R. 2020

## **LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:**

1. Narkiewicz O, Moryś J, *Anatomia człowieka*, Tom 1-4, Wyd. PZWL, R. 2022
2. Woźniak W, *Anatomia człowieka, Podręcznik dla studentów i lekarzy*, Wyd. Urban Partner, R. 2019
3. Weir J, Abrahams PH, *Atlas obrazowy anatomii człowieka*, Wyd. Urban Partner, R. 2005
4. Aleksandrowicz R, Ciszek B, Krasucki K, *Anatomia człowieka - repetytorium na podstawie anatomii człowieka*, Wyd. PZWL, R. 2021

# Szczegółowy opis przyznanej punktacji ECTS - część B

**53S1P-ANACZL**

**ECTS: 5.00**

**CYKL: 2024Z**

## Anatomia człowieka

Na przyznaną liczbę punktów ECTS składają się:

1. Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:

- udział w: Egzamin	20.0 h
- udział w: Ćwiczenia	20.0 h
- udział w: Seminarium	20.0 h
- konsultacje	4.0 h
	<b>OGÓŁEM: 64.0 h</b>

2. Samodzielna praca studenta:

-Przygotowanie do ćwiczeń i zaliczeń, samokształcenie	61.00 h
--	---------

**OGÓŁEM: 61.0 h**

godziny kontaktowe + samodzielna praca studenta **OGÓŁEM: 125.0 h**

1 punkt ECTS = 25-30 h pracy przeciętnego studenta,  
liczba punktów ECTS= 125.0 h : 25.0 h/ECTS = 5.00 ECTS

Średnio: **5.0 ECTS**

- w tym liczba punktów ECTS za godziny kontaktowe z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego	2.56 punktów ECTS
- w tym liczba punktów ECTS za godziny realizowane w formie samodzielnej pracy studenta	2.44 punktów ECTS